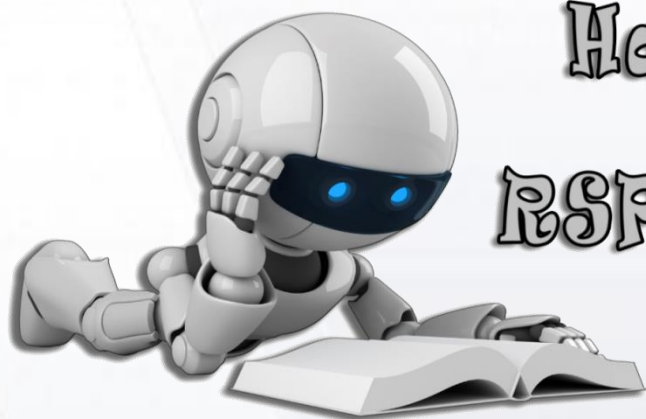

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

Handbook 4 RSP readers

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Priručnik za neodlučne, posrnule i loše čitatelje

2. bilten

Projektni partneri:

X. gimnazija "Ivan Supek" (Zagreb, Hrvatska)

Agencija za odgoj i obrazovanje (Zagreb, Hrvatska)

Aquilonis (Zagreb, Hrvatska)

Liceo Scientifico Statale Seguenza (Messina, Italija)

Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika (Rožňava, Slovačka)

Střední škola Náhorní (Prag, Češka)

U ovom izdanju projektnog biltena u prvom dijelu upoznajemo vas s događajima s Praškog kampusa, a u nastavku ističemo ostale projektne aktivnosti i suradnje ostvarene u proteklih šest mjeseci provedbe projekta. Uživajte u sadržaju, a sve komentare i sugestije slobodno nam uputite na e-mail adresu partners@handbook4rspreaders.org

PRAŠKI KAMPUS

"Praški kampus", jedna od najznačajnijih aktivnosti ovog projekta, organizirana je s namjerom primjene novih metodologija i aktivnosti koje za cilj imaju podizanje sposobnosti čitanja te osobne motiviranosti učenika u dobi od 15. do 18. godina. Kampus se održavao u Češkoj, od 7. do 16. svibnja 2017. godine, a u njemu su sudjelovala 22 učenika i 8 nastavnika (mentora). Za provedbu aktivnosti mentori su pripremili radionice kojima zamjenjuju tradicionalne metode obrade lektire na nastavi.

PRVI DAN - 8. SVIBANJ 2017.

Prvi dan kampusa započeo je češkom radionicom „**Book illustration workshop**“ tijekom koje su učenici razgovarali o najznačajnijim nacionalnim piscima i njihovom doprinosu nacionalnoj književnosti. Učenici su imali zadatak odabrati jednog pisca, napraviti plakat koji će prikazati njegov ili njezin život, mišljenja ili radove i prezentirati ga drugim učenicima.

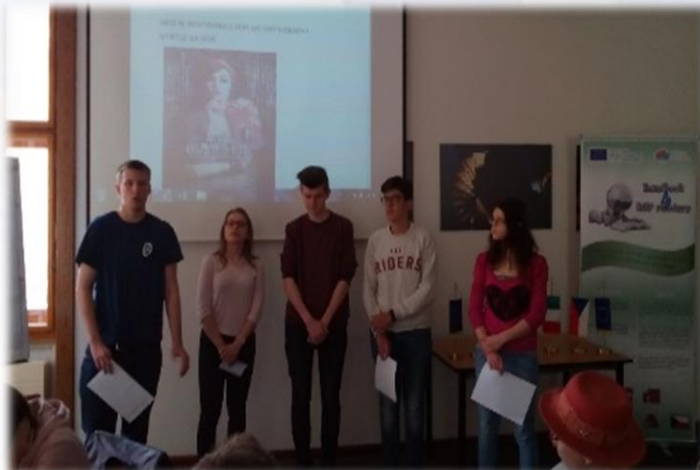
Učenici i mentori na prvoj radionici „Book illustration“ u srednjoj školi Nahorni.

Slovački učenici izradili su plakat slovačkog romantičnog pjesnika, Samo Chalupka

Domaćini su potom za učenike organizirali vrlo zabavnu šetnju Pragom „**Secrets of the old town**“. Kako bi šetnju učinili što zabavnijom, učenici su dobili zadatke: fotografirati svaku znamenitost, kupiti ili fotografirati najbizarniji suvenir kojeg su pronašli tijekom dana i fotografirati lokaciju koja im se najviše svidjela, te označiti posjećene lokacije i znamenitosti na svojoj karti.

DRUGI DAN - 9. SVIBANJ 2017.

Učenici argumentiraju zašto je Myrtle Wilson odgovorna za Gatsbyjevu smrt

Drugi su dan Praškog kampusa na redu bile hrvatske radionice. Profesorice Crnek i Božanić organizirale su za učenike pravo suđenje! Dobro, ne baš pravo, ali svakako zanimljivo. Kroz aktivnost **Prose court** i ulomak iz romana „Great Gatsby“ Scotta Fitzgeralda, svaka grupa učenika trebala je argumentirati zašto je lik kojeg su dobili odgovoran za Gatsbyjevu smrt. A mogli su i osmisliti sasvim drugačiji kraj romana. U drugoj aktivnosti **The hero's journey**, učenici su sadržaj ulomka iz knjige „Black gate opens“ J.R.R. Tolkiena prikazivali dijagramom, a potom su pisali kratku izmišljenu priču koristeći izrađeni dijagram u 5 koraka.

Posljednja aktivnost, nazvana **Fantasy**, bila je usmjerena na razvoj imaginacije i od učenika zahtijevala da napišu kratku izmišljenu priču koristeći dijagram iz prethodne aktivnosti.

TREĆI DAN - 10. SVIBANJ 2017.

Treći dan održane su **slovačke** radionice. Učenici su postali detektivi – dobili su zadatak pronaći određenu knjigu u knjižnici vodeći se tragovima postavljenim u druge knjige. Kada su pronašli konačnu knjigu, „I'll give you the sun“, jedan od zadataka bio je da osmisle razgovor između glavnih likova iz knjige. Sljedeću aktivnost koju su osmislili slovački nastavnici zvala se **Pantomime a story**. Učenici su izdvojili dio knjige, a potom taj ulomak pantomimom prikazivali kolegama. Treća aktivnost, nazvana po knjizi Isaaca Asimova **The fun they had**, započela je s pred-aktivnošću – učenici su na temelju podijeljenih kolaža trebali prepoznati što više knjiga. Osim što su bili detektivi i pantomimičari, imali su priliku postati i strip ilustratori! Zamijenili su glavnog lika u knjizi *The fun they had* izmišljenim likom pa ilustrirali njegove dogodovštine u kratkom stripu.

Primjer stripa iz aktivnosti „The fun they had“

Učenici tijekom aktivnosti „Leaving home“

ČETVRTI DAN - 11. SVIBANJ 2017.

Četvrti dan započeo je **češkom** radionicom **Drama workshop - Stretching the imagination**. U prvom dijelu te radionice, nazvanom *Leaving home*, učenici su bili podijeljeni u grupe. Zadatak grupe bio je da se dogovore koji član mora istupiti iz grupe te da argumentiraju svoju odluku. U drugom dijelu aktivnosti, nazvanom *Departures*, učenici su čitali priču „Departures“ Jana Pytela, opisati glavne likove i napisati dio dnevnika izmišljene osobe koja proživljava važan povijesni trenutak.

PETI DAN - 12. SVIBANJ 2017.

Tijekom petog dana, talijanski nastavnici primjenjivali su tzv. „učni radeći“ metodologiju. U prvoj aktivnosti **Memory game: Bums on the outside, libraries inside** zadatak učenika je bio upamtiti nekoliko rečenica ulomka knjige „Fahrenheit 451“ Raya Bradburyja. *Memory game za lekturu?! Može, ako nas pitate!* U slijedećoj aktivnosti učenici su postali pravi stručnjaci za izvanzemaljce! Pisali su izmišljeni intervjui s izvanzemalcima i odglumili ga pred kolegama. Za aktivnost **So many faces in one story-Cubing** nastavnici su pripremili ulomke iz knjige „The diaries of Adam and Eve“ Marka Twaina, obrađujući ih pomoću tri kocke na čije stranice su napisane kreativne aktivnosti vezane uz ulomak. Učenici su imali zadatak pročitati ulomak, baciti kocke i prezentirati zadane aktivnosti. Igra se također koristila u aktivnosti **Reading for fun** u kojoj su učenici nakon pročitane ulomka knjige „Hansel i Gretel“ braće Grimm sudjelovali u zabavnom natjecanju

temeljom na pitanjima o pročitanom ulomku i njegovom autoru. „Gamification of learning“ je obrazovni pristup za motiviranje učenika na učenje koristeći igru u okruženju za učenje, s ciljem povećanja užitka i uključenosti u proces učenja.

Učenici i mentori na talijanskim radionicama

ŠESTI DAN - 13. SVIBANJ 2017.

Češke radionice započele su s **The redhead** aktivnošću. Cilj ove aktivnosti bio je potaknuti suosjećanje učenika i simpatiju s likovima iz knjige. Učenici su u pripremljene dijagrame upisivali važne ljude iz svog privatnog života i okoline. U aktivnosti **Of waves and man** zadatak učenika bio je da pročitaju ulomak iz knjige „Of waves and man“ Toma Hadrava, analiziraju korišteni jezik i predvide značenje nepoznatih riječi. Potom su učenici mogli maštati - u aktivnosti **One entry per person** diskutirali su o različitim svjetovima te radili dijaloge o dolasku na potpuno drugačiji svijet. Raspravom o dobrim i lošim stvarima na tim svjetovima razvijali su maštovitost razmišljanja.

Učenici na radionici s književnikom Tomom Hadravom

Učenici na rijeci Vltavi

SEDMI DAN - 14. SVIBANJ 2017.

Sedmi dan Praškog kampusa hrvatska ambasada u Pragu organizirala je „**Adriatic day**“ na rijeci Vltavi. Prekrasan dan u Pragu upotpunjen je aktivnošću tijekom koje je jedan učenik iz svake zemlje na glas pročitao odabranu pjesmu na materinjem jeziku. Nakon čitanja, učenici su se provozali po rijeci Vltavi u tradicionalnom češkom drvenom brodu i uživali u pogledu na Prag iz drugačije perspektive.

OSMI DAN - 15. SVIBANJ 2017.

Zadnjeg dana Praškog kampusa učenici su s mentorima posjetili grad **Olomouc**. Organizirano je razgledavanje crkvene metropole i povijesnog glavnog grada Moravske.

Nakon razgledavanja Olomouca, učenici su posjetili Istraživačku knjižnicu (The research library), drugu najstariju i treću najveću knjižnicu u Češkoj Republici. Uživali su u prezentaciji ravnateljice knjižnice koja ih je upoznala s bogatom tradicijom knjižnice i s opsežnom zbirkom književnih djela koja broji više od 2 milijuna knjiga!

Učenici u istraživačkoj knjižnici

PROJEKTI SASTANCI

Osim provedenih radionica i izleta, Praški kampus uključivao je i dva projektna sastanka. Partneri su raspravljali o aktivnostima koje će se provoditi tijekom kampusa, glavnim karakteristikama osmišljenih radionica, njihovim prednostima i nedostacima te su dogovarali predstojeće aktivnosti na projektu.

KONAČNI REZULTATI

Nakon provedenih radionica, te usporedbom inicijalnih (početnih) i završnih upitnika može se zaključiti sljedeće:

- 86% učenika ima **veću motivaciju za čitanje** nego na početku radionica
- **samopouzdanje za čitanje na glas poraslo** je 40% (inicijalna vrijednost je bila 11 učenika (50%), a završna vrijednost je bila 19 učenika (90%))
- **identifikacija s likovima u knjizi je porasla** za 11% (inicijalna vrijednost je bila 17 učenika (77%), a završna vrijednost je bila 19 učenika (86%))
- **samopouzdanje za izražavanje mišljenja o knjizi je poraslo** za 14% (inicijalna vrijednost je bila 15 učenika (68%), a završna vrijednost je bila 18 učenika (82%))

Učenici i mentori nakon obilaska Olomouca

A što smo radili prije Praga?

Promovirali smo projekt, predstavljali učenicima nove metodologije i ostvarivali uspješne suradnje. Upoznavali smo učenike s književnicama i književnicima, govorili o važnosti čitanja, poticali interes učenika i nastavnika i mnogo više. No, bolje da vam to prikazemo u slikama, zar ne?

Učenici iz *Liceo Seguenza* imali su priliku upoznati jednu od najvećih talijanskih književnica, Daciju Maraini. Spisateljicu Maraini, kći Sicilijske princeze, svrstavaju u feminističku literaturu. I sama autorica s osmjehom ističe da je feministica zato što je uvijek na strani žena.

Učenici iz *Gymnazium Pavla Jozefa Šafarika* razgovarali su sa književnikom Janom Zbojekom o njegovoj knjizi – *ABS book of health*. Književnik je osim o sadržaju knjige, razgovarao s učenicima i o tome kako da ostanu zdravi i sačuvaju zdravlje u modernim vremenima.

Učenici X. gimnazije „Ivan Supek“ sudjelovali su u književnom susretu s Oljom Savičević Ivančević, autoricom romana *Pjevač u noći* u DK Gavella.

Olja Savičević Ivančević jedna je od najuspješnijih predstavnica moderne hrvatske književnosti, koja svoje misli o književnom stvaralaštvu rado dijeli s učenicima, potičući kod njih ljubav prema knjizi i čitanju.

Učenici *X. gimnazije* imali su priliku razgovarati i s književnikom Kristijanom Novakom, autorom popularnog djela „*Ciganin, ali najljepši*“.

Kristijan Novak je također vrlo uspješan predstavnik moderne hrvatske književnosti. Rado je viđen gost na tribinama i književnim susretima jer na vrlo pitak i pristupačan način kod mladih uspijeva pobuditi interes za čitanjem.

Učenici iz *Stredni škola Nahorni* organizirali su dramsku večer u Kamen teatru u Pragu. Dramska grupa škole izvela je performans „*Project Billy*“, nakon kojeg su učenici čitali svoje radove napisane na satima kreativnog pisanja tijekom školske godine.

Aquilonis je sudjelovao na dodjeli nagrada najboljim srednjoškolskim radovima u natječaju pisanja poezije Po(E)zitiva. Po(e)zitiva je natječaj Grafičke škole u Zagrebu za najbolji pjesnički rad. Ovogodišnjim natječajem obilježavala se devedeset i peta godišnjica rođenja pjesnikinje Vesne Parun. Tema natječaja bila je žena u umjetnosti, čime se u žarište stavilo ženu kao subjekt umjetnosti, ali i ženu kao trajni motiv umjetničkih djela.

Projektna koordinatorica, Jelena Crnek, gostovala je na Državnom stručnom skupu namjenjenom nastavnicima hrvatskog jezika. Sudionici Skupa su slušali izlaganja o problematici medijske pismenosti u Hrvatskoj i mogućnostima uključivanja medijske kulture u osnovnoškolske i srednjoškolske kurikulume. Projektna koordinatorica je u okviru Skupa održala predavanje u kojem je sudionike upoznala s Erasmus+ projektom Priručnik za neodlučne, posrnule i loše čitatelje, njegovim dosadašnjim postignućima te budućim aktivnostima u sljedećoj fazi projekta.

Projektna predstavnica Mirela Barbaroša-Šikić iz AZOO surađivala je s nastavnicima promovirajući projektну viziju i omogućujući provedbu projektnih aktivnosti u što većem broju škola. Obilazeći škole, zainteresiranim je nastavnicima omogućila da se поближе upoznaju s projektom, a razgovarala je i s učenicima osluškajući njihove prijedloge.

Učenci iz Nahorny srednje škole poticali su kreativnost, izričaj i maštu na radionicama kreativnog pisanja. Na radionicama je nastalo mnogo odličnih radova kojima se istaknula ljubav prema kreativnom pisanju i pisanom izričaju.

Učenci iz Nahorny srednje škole zagrijali su um i tijelo na dramskim radionicama.

Češki partneri koriste razne aktivnosti kako bi motivirali učenike na čitanje. Između ostalog, pokrenuli su nagradni natječaj u kojem učenici sudjeluju prevodeći odabranu pjesmu s engleskog jezika na češki.

Gimnazija Pavla Jozefa Šafarika je organizirala sajam knjiga. Učenci su donosili knjige koje su željeli mijenjati ili pokloniti drugim učenicima. Interes za sajam knjiga bio je velik i učenici su s oduševljenjem sudjelovali.

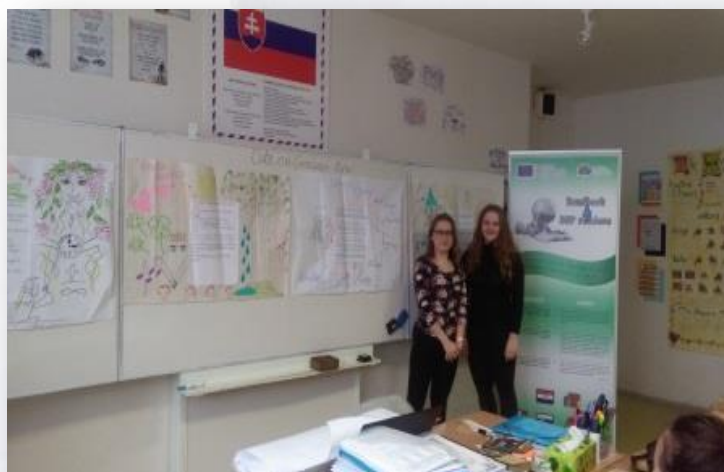

Odličnih i motivacijskih druženja zaista nije nedostajalo u gimnaziji Pavla Jozefa Šafarika.

Profesorice Szanyiová i Kalinová organizirale su vrlo zanimljivu čajanku – učenici su čitali odlomak iz romana „The Book Thief“ autora Markusa Zusaka, na engleskom i na slovačkom jeziku, a potom zajednički radili na zadacima i vodili poticajne rasprave. I sve to uz čaj i kolače! Odlično, zar ne?!

U Slovačkoj se ne čita samo uz kolače i čaj.

Profesori su organizirali „*Painted poem day*“ ili – dan obojenih pjesama. Učenici su radili u grupama, a svaka je skupina imala plakat. Morali su izraziti značenje simbola i ideja iz zadanih pjesama, crtanjem i slikanjem. Bili su uzbuđeni i interpretacija je bila veliki uspjeh.

Učenici nastavnice Eve koja u projektu predstavlja slovačku gimnaziju P.J.Šafarika napravili su blog pod nazivom Bookworm Readers gdje svi učenici mogu objavljivati članke o knjigama koje su pročitali. Cilj bloga je da učenici jedni drugima daju kratki nagovještaj radnje, opišu osjećaje koje su imali čitajući djelo i time motiviraju jedni druge na čitanje tog djela, ali i ostalih knjiga.

Poseban trud usmjeren je ka odabiru djela i izradi metodologija rada s neodlučnim i posrnulim čitačima. U nastavku pogledajte odabrana djela koja su učenici sa svojim nastavnicima odabrali za obradu, a nastavnici nadopunili kreativnim i poticajnim metodologijama za primjenu u nastavi:

HRVATSKA:

Ciganin, ali najljepši - Kristian Novak

Pjevač u noći - Olja Savičević Ivančević

Život djevojaka i žena - Alice Munro

Rat za prsten - J.J. Tolkien

Prava ljubav - I. Asimov

My son the fanatic - Hanif Kureishi

Marionettes, Inc.(collection of short stories The Illustrated Man) - Ray Bradbury

Veliki Gatsby - F. Scott Fitzgerald

Indian Camp - Ernest Hemingway

Greška u našim zvjezdama - John Green

ČEŠKA:

Love and other stories - Chekhov Anton

Incidences / Blue notebook n. 2 - Kharms Daniil

The Aged Mother - Basho Matsuo

The Brave Tin Soldier - Andersen Hans Christian

The Happy Prince And Other Stories - Wilde Oscar

Federigo's Falcon - Boccaccio Giovanni

Of Waves And Men - Hadrava Tom

One Entry Per Person - Hadrava Tom

Departures - Pech Hynek

Project Billy - Konyáš Martin

ITALIJA:

Fahrenheit 451 - Ray Bradbury

The diaries of Adam and Eve - Mark Twain

In the sea there are crocodiles - Fabio Geda

Pattern; Sentry - Frederic Brown

The metamorphosis - Franz Kafka

Miss Pelegrine's home for peculiar children - Ransom Riggs

Key item - Isaac Asimov

The snack thief - Andrea Camilleri

Hensel and Gretel - Brothers Grimm

I, robot - Isaac Asimov

SLOVAČKA:

The shock of the fall - Nathan Filer

The perks of being a wallflower - Stephen Chbosky

A Game of thrones - George R. R. Martin

Inkheart - Cornelia Funke

The Kite runner - Khaled Hosseini

The book thief - Markus Zusak

I'll give you the sun - Jandy Nelson

The fun they had - Isaac Asimov

And the mountains echoed - Khaled Hosseini

Mona - Dan T. Sehlberg

Pripadajuće aktivnosti i metodologije za provedbu u nastavi pogledajte klikom na [link](#).

Naše aktivnosti i rezultate možete pratiti na [hrvatskom](#) ili [engleskom](#)

Facebooku te na [projektnoj web stranici](#)!